

Процедура за системи 1+ и 1

1. Обект и област на приложение

1.1 Тази процедура е разработена в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския Парламент и на Съвета от 09 март 2011 за определяне на хармонизирани условия за прилагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета.

1.2 Процедурата регламентира реда и правилата за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели на строителни продукти, предназначени за трайно влагане в строежите, попадащи в системи за оценяване „1+” и „1”, съгласно приложение V на Регламент (ЕС) № 305/2011, мандатите на Европейската комисия (ЕК) и приложимите технически спецификации.

1.3 За оценяване съответствието на всеки отделен строителен продукт с изискванията на техническите спецификации са разработени и утвърдени работни процедури, съгласно раздел „Оценяване на съответствието“ на съответната техническа спецификация и ръководствата на групата на нотифицираните лица (GNB). Настоящата процедура се прилага неразделно от работната процедура за съответния строителен продукт или група строителни продукти.

2. Отговорности

2.1 Лицето за оценяване на съответствието (ЛОС) носи отговорност за всички действия при оценяване на съответствието и издаване на сертификат за постоянство на експлоатационните показатели съгласно правилата, определени в настоящата процедура.

2.2 Участниците в процеса на оценяване, включително и тези на граждански договор, отговарят за опазване на професионалната тайна относно информацията, която получават по време на извършване на дейността си.

3. Описание на процедурата

Задължение на лицето, получило разрешение за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели на строителни продукти по системи “1+” и “1”, е вземане на решение за издаване, ограничаване, спиране на действието или отнемане на сертификата за постоянство на експлоатационните показатели на строителен продукт въз основа следните оценки и проверки:

- оценка на експлоатационните показатели на строителния продукт, извършена въз основа на изпитване (включително и вземане на проба), изчисления, таблични стойности или описателна документация на продукта;
- първоначална проверка на производствената инсталация и на производствения контрол в предприятието;
- непрекъснато наблюдение, оценка и преценка на производствения контрол в предприятието.

- одит-изпитване на проби, взети от ЛОС от производствената инсталация или от съоръженията на производителя за съхранение на продукти, (само за продукти, за които е определена система за оценка и проверка на постоянството на експлоатационните показатели "1+").

Етапи при оценяване на съответствието:

Етап 1- Подаване на заявление и сключване на договор

- Приемане и регистриране на заявление за оценяване на съответствието
- Преглед на получените документи
- Сключване на договор

Етап 2 - Оценка на експлоатационните показатели на строителния продукт

- Вземане на проби за изпитване за определяне на типа на продукта
- Изпитване за определяне на типа на продукта

Етап 3 – Първоначална проверка (одит) на производствената инсталация и на производствения контрол в предприятието

- Оценяване на документите на производствения контрол
- Съгласуване с Възложителя на екипа и дата за провеждане на първоначалния одит на производствения контрол
- Първоначален одит на производството и производствения контрол
- Доклад за резултатите от първоначалния одит

Етап 4 – Издаване на сертификат

- Доклад за оценяване на съответствието
- Издаване на сертификат за постоянство на експлоатационните показатели или отказ

Етап 5 – Непрекъснато наблюдение, оценка и преценка на производствения контрол в предприятието

- Периодична проверка на производството и на производствения контрол
- Доклад за резултатите от проверката

Етап 6 – Одит-изпитване на проби, взети от ЛОС от производствената инсталация или от съоръженията на производителя за съхранение на продукти, (само за продукти, за които е определена система за оценка и проверка на постоянството на експлоатационните показатели "1*").

- Вземане на проби за одит-изпитване на проби
- Изпитване на проби

Етап 7 – Решение за потвърждаване или прекратяване валидността на сертификата

- Доклад с предложение за потвърждаване валидността на сертификата за постоянство на експлоатационните показатели

3.1 Заявление за оценяване на съответствие

За откриване на процедура по оценяване на съответствието, възложителят попълва заявление по образец, предоставен му от ЛОС. Заявлението трябва да съдържа най-малко следната информация:

- име и адрес на производителя и на неговия упълномощен представител (ако има такъв) и място на производство на продукта;
- идентификация на конкретния продукт или група продукти, за които е заявено оценяване на съответствието и приложимата хармонизирана европейска техническа спецификация;
- декларация, че не е направено възлагане за оценяване на съответствието за същия продукт или група продукти към друго ЛОС.

Към заявлението се прилагат:

- удостоверение за актуално състояние;
- техническа документация за строителния (-ите) продукт (-и);
- документация на производствения контрол.

След прегледа на приложените към заявлението документи в случай, че документацията отговаря на изискванията на съответната продуктова техническа спецификация, НИСИ ЕООД изпраща до заявителя предложение за сключване на договор не по-късно от 10 дни след получаването им.

В случай, че документацията, съпровождаща заявлението, е непълна, заявителят се уведомява писмено в 10-дневен срок да допълни или коригира документацията за производствен контрол. Договор се сключва след представяне на необходимите документи.

Отказ за сключване на договор за оценяване на съответствието се прави в следните случаи:

- отсъствие на документирана система за производствен контрол;
- съществени отклонения на представената документация от изискванията на съответната продуктова техническа спецификация.

След сключване на договора, продуктът (-тите) се завежда във входящо-изходящ дневник за оценяване на съответствието и получава регистрационен номер, с който се маркира пробата и който съпровожда всички записи, свързани с изпълнението на поръчката.

Управителят на НИСИ ЕООД, след обсъждане с ръководителя на ЛОС, определя екип за изпълнение на задачата, включващ експерт по оценяване на съответствието (сертификатор), одитор и консултант, ако е необходимо. За целта се изготвя възлагателен лист, екземпляр от който се връчва на изпълнителите, а друг екземпляр се съхранява в досието на поръчката.

3.2 Оценка на експлоатационните показатели на строителния продукт

В този етап се определят и оценяват експлоатационните показатели на съществените характеристики на продукта както следва:

- съгласно приложение ЗА, когато за продукта има хармонизиран стандарт;
- съгласно ЕТО, когато за продукта има издадено ЕТО.

Когато продуктът се произвежда по Европейско техническо одобрение (ЕТА), ЛОС може да приеме изпитването на характеристиките за одобряване на годността на продукта (резултатите от изпитването, въз основа на което е издадено съответното ЕТО) за първоначално изпитване за определяне на типа.

Отговорността за вземане на проби за изпитване за определяне на типа на продукта е на ЛОС.

Вземането на проба се извършва от представител на ЛОС в присъствието на производителя или негов упълномощен представител и се документира в протокол за вземане на проби. Изборът на образци за изпитване и самото изпитване се основават на изискванията, дадени в съответната техническа спецификация. Пробните образци се маркират от представителя на ЛОС по подходящ начин, за да се гарантира оригиналността на изпитваните образци. Начинът на маркиране се записва в протокола.

Ако в техническата спецификация не е указано друго, се вземат три броя проби или една обединена, която се разделя на три части. Първата се изпитва в лабораторията на производителя, втората се изпитва от ЛОС, а третата се съхранява като контролна при подходящи условия от производителя за изпитване в случай на спор между двете страни или при непредвидени повреди, загуба или замърсяване на някоя от другите две проби до издаването на сертификата.

Пробите се изпитват в изпитвателната лаборатория (ИЛ) на НИСИ ЕООД или в друга лаборатория, с която ЛОС има сключен договор за подизпълнител.

По изключение пробите за определяне на типа може да се изпитат и в лабораторията на производителя, под наблюдението на представители на ЛОС, ако са изпълнени условията на чл.46 от Регламент № 305/2011.

Изпитването на пробата се извършва съгласно изискванията в съответните технически спецификации.

След приключване на изпитването ИЛ на НИСИ ЕООД издава протокол по образец в два екземпляра. Единият екземпляр от протокола се предава на експерта по оценяване на съответствието, който го прилага в досието на поръчката. Вторият екземпляр се изпраща на производителя за сведение.

В случай на несъгласие производителят възразява писмено. Възражението се разглежда от ЛОС. В случай, че аргументите се приемат за основателни, се прави изпитване на третата проба в присъствието на представител на производителя, като се определят само характеристиките, обект на възражението. Резултатите от това изпитване се считат за окончателни.

При отрицателни резултати от изпитването за определяне на типа, производителят се уведомява писмено.

След предоставени доказателства от производителя в срок до 6 месеца за постигане на съответствие на експлоатационните показатели на продукта с изискванията на съответната техническа спецификация, се извършва отново изпитване за определяне на типа на продукта.

Ако не са постигнати изискванията на техническата спецификация след повторното изпитване за определяне на типа, на производителя се изпраща мотивирано решение за прекратяване на процедурата.

3.3 Първоначална проверка (одит) на производствената инсталация и на производствения контрол в предприятието

Преди извършване на първоначалната проверка на производствената инсталация и на производствения контрол в предприятието ЛОС изготвя план за одит и определя екипа от одитори, експерти и подизпълнители (ако има такива). С цел избягване конфликт на интереси те се съгласуват с производителя.

При първоначалната проверка (одит) на производствения контрол се проверява дали документираната система за производствен контрол е правилно внедрена и се прилага в съответствие с изискванията на техническата спецификация.

Когато производителят поддържа действаща система за управление на качеството (СУК) в съответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001, (EN ISO 9001), за което притежава валиден сертификат, одитирацият екип проверява частта от СУК, отнасяща се до производствения контрол. В този случай системата за производствен контрол трябва да е интегрирана в системата за управление на качеството.

Одитът на производствената инсталация и на производствения контрол в предприятието включва проверка на:

- входящ контрол на материалите;
- управление на производствените процеси и междинен контрол;
- контрол на готовия продукт;
- резултати от контрола;
- метрологично осигуряване на техническите средства;

- вътрешен транспорт, складиране, идентификация и маркировка на суровините и крайните продукти;
- използваните от производителя методи за проверка;
- честота на вземане и изпитване на проби от производството;
- лабораторията, извършваща изпитване на продукта в процеса на производството и на крайния продукт;
- управление на несъответстващ продукт;
- рекламации и проучване удовлетвореността на клиента;
- коригиращи и превантивни действия;
- управление на документите;
- обучение и квалификация на персонала;
- вътрешни одити и преглед от ръководството.

По време на първоначалната проверка на производството и производствения контрол, одиторът използва въпросник за проверка, който да отразява спецификата на производството и изискванията на съответната техническа спецификация. Въпросникът трябва да е съобразен с ръководството на GNB, ако има такова.

Одиторът проверява доколко при производствения контрол производителят изпълнява процедурите по отношение изискванията на съответната техническа спецификация и дали производителят използва методи за изпитване, които са предписани в съответните технически спецификации (стандарт). Алтернативни методи могат да се използват, само ако са валидирани и техническата спецификация го позволява. При съмнение се използва методът, предписан в техническата спецификация.

Записите от първоначалната проверка на СПК се обобщават в доклад, отнасящ се до всички въпроси, които са били обхванати по време на одита и съдържащ всички констатации, забележки и несъответствия, ако има такива. Докладът се изготвя в 2 екземпляра, единият от които се изпраща на производителя в срок не по-късно от 4 седмици от извършване на проверката, ако не е предписан друг срок в ръководството на GNB за конкретния продукт.

В случай на несъответствия, одиторът ги отразява в информационни листове за несъответствие и съгласува с производителя срок за изпълнение на предложените от него коригиращи действия. Производителят трябва да уведоми ЛОС относно коригиращите действия, предприети от него, в срок от три месеца след получаването на доклада от първоначалната проверка.

При констатиране на съществени несъответствия одиторът може да поиска извършване на допълнителен одит, за който също се изготвя доклад.

Когато производителят не е спазил съгласуваните срокове за предприемане на коригиращи действия или одиторът ги оцени за неефекасни, той прави предложение за временно преустановяване на процеса на сертификация.

Окончателно решение за продължаване или преустановяване на процеса на сертификация се взема от управителя на НИСИ ЕООД и ръководителя на ЛОС.

3.4. Издаване на сертификат

На основание на резултатите от оценката на експлоатационните показатели на строителния продукт, на доклада от проведения първоначален одит и техническата документация на продукта, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад за оценяване на съответствието с предложение за издаване на сертификат за постоянство на експлоатационните показатели или отказ. Решението за издаване на сертификат или отказ се взема от управителя на НИСИ ЕООД и ръководителя на ЛОС.

При отказ за издаване на сертификат възложителят се уведомява писмено в срок до 10 дни след вземане на решението. Възложителят има право да направи мотивирано писмено възражение в срок до 14 дни от получаването на уведомлението за отказ.

Сертификат за постоянство на експлоатационните показатели се издава за отделен продукт или група продукти по отношение на техническа(и) спецификация(и) и за една производствена площадка/завод.

Сертификатът за постоянство на експлоатационните показатели има свой уникален идентификационен номер, съобразен е с ръководствата на GNB-CPR и съдържа следната информация:

- наименование на ЛОС, точният му адрес и идентификационният му номер;
- номер и дата на издаване;
- наименование и адрес на производителя и на негов представител (ако има такъв);
- наименование и адрес на производствената площадка;
- описание на продукта (вид, идентификация, употреба и др.);
- технически спецификации, на които съответства продуктът;
- специфични условия, свързани с употребата на продукта при проектирането, монтажа и експлоатацията;
- условия и срок на валидност.

Сертификатът е валиден за срок от 3 години, при условие че производството и производствения контрол остават непроменени.

След издаване сертификатът се регистрира във входящо-изходящ дневник (регистър) за оценяване на съответствието и се връчва на възложителя. Информация от регистъра на издадените сертификати за съответствие се предоставя на МРРБ, ДНСК, АЛОССП и на заинтересованите лица.

На основание на получения сертификат за постоянство на експлоатационните показатели, производителят има право да издава декларация за експлоатационните показатели за всеки произвеждан от него продукт, включен в обхвата на сертификата, и да нанася маркировката СЕ върху него или съпровождащите го документи заедно с идентификационния номер на ЛОС.

Производител, желаещ да получи разширение на сертификата за съответствие за други продукти, произвеждани в съответствие със същата техническа спецификация, или с друга техническа спецификация, но на същата производствена площадка и обхванати от същата система за производствен контрол, кандидатства пред ЛОС, като попълва ново заявление. В този случай ЛОС

решава дали да проведе пълен или частичен одит на производството и производствения контрол, но задължително трябва да проведе изпитване за определяне на типа на продукта.

3.5 Непрекъснато наблюдение, оценка и преценка на производствения контрол в предприятието

Целта на надзорния одит е ЛОС да се увери, че производителят постоянно изпълнява всички поети от него задължения, определени в утвърдената документация на ПК, и да идентифицира евентуални промени в производствения процес или ПК.

Надзорът на производствения контрол включва:

- проверка на документацията на производствения контрол и създадените записи, с които се документира съответствието на техническите характеристики на произвеждания продукт с изискванията на техническата спецификация;
- записи от провеждания входящ контрол на материалите;
- записи от проведени вътрешни одити и предприети коригиращи действия;
- проверка на изпълнението на плана за калибриране на техническите средства;
- постъпили жалби, възражения и предприетите действия;
- отразяване на настъпили изменения (в техническата документация, в документацията на ПК, в изходните суровини и материали, в технологията на производството, прекъсване на производството и др.);
- сравняване на данните, получени по време на първоначалната проверка или при предходния надзорен одит;
- вземане и изпитване на проби за текущ контрол съгласно утвърдения план на производителя.

Ако честота на надзорите не е регламентирана от техническите спецификации на съответните продукти или в ръководствата на GNB, то надзорът се извършва не по малко от един път годишно.

Надзорът се осъществява от одиторски екип, който при одита използва предварително подготвен въпросник. При констатирани съществени несъответствия или сигнали ЛОС може да изиска извършването на извънредни одити, като за това производителят се уведомява писмено.

Одиторът изготвя доклад за резултатите от надзора в 2 екземпляра, единият от които се изпраща на производителя в срок не по-късно от 4 седмици от извършване на одита. В срок от три месеца след получаването на доклада, производителят информира за всички предприети коригиращи действия, ако има такива.

Производителят трябва да поддържа системата за производствен контрол актуална и да следи за нейната ефикасност, както и да информира ЛОС за всяко предвидено изменение в нея, което може да доведе до промяна в характеристиките на продукта. В такива случаи ЛОС взема решение дали направените промени изискват предприемане на действия от негова страна (допълнително изпитване на продукта и/или извънредна проверка на производствения контрол). Производителят няма право да поставя маркировката за съответствие на продукти, произведени при променените условия, докато ЛОС не го уведоми писмено за взетото от него решение.

3.6. Одит-изпитване на проби, взети от ЛОС от производствената инсталация или от съоръженията на производителя за съхранение на продукти, (само за продукти, за които е определена система за оценка и проверка на постоянството на експлоатационните показатели "1").**

По време на надзорни одити или по друго време представител на ЛОС взема избирателно проби за изпитване от производствената инсталация или от съоръженията на производителя за съхранение на продукти по негова преценка. Вземането на проби се документира в протокол за вземане на проби и всяка взета проба се маркира по подходящ начин от ЛОС.

Пробите за контролно изпитване се вземат на период, указан в съответната техническа спецификация. Ако честотата на вземане на контролни проби не е регламентирана от техническите спецификации на съответните продукти, проби се вземат най-малко от един път годишно.

Начинът за вземане на пробите, транспортирането и съхранението са съобразени със съответната техническа спецификация.

Пробите се изпитват в изпитватерната лаборатория на НИСИ ЕООД. Характеристиките и методите на изпитване са съобразно изискванията на съответните технически спецификации.

По изключение пробите могат да се изпитат и в лабораторията на производителя, под наблюдението на представители на ЛОС при условията чл.46 от Регламент № 305/2011.

След приключване на изпитването на пробните образци се издава протокол от одит-изпитване в два екземпляра, единият от които се дава на експерта по оценяване на съответствието за изготвяне на доклад, след което се архивира в досието на производителя, а вторият се изпраща на производителя за сведение.

При незадоволителни резултати от одит-изпитванията ЛОС изисква производителят да предприеме коригиращи действия. За определен (статистически представителен) период от време ЛОС изисква увеличаване на честотата на вземане на проби за самоконтрол. След изтичане на определения от ЛОС период, се извършва одит на производствения контрол. В случай, че резултатите от самоконтрола доказват съответствие с изискванията на съответните технически спецификации, производителят привежда честотата на провеждания контрол в съответствие с плана за изпитване.

3.7. Решение относно валидността на издадения сертификат

Въз основа на доклада от проведения надзорен одит и резултатите от одит-изпитването на взетите проби, експертът по оценяване на съответствието изготвя доклад за потвърждаване валидността на сертификата за съответствие. Решението за поддържане, преустановяване (временно спиране) или отнемане на сертификата за постоянство на експлоатационните показатели се взема от Управителя на НИСИ ЕООД и ръководителя на ЛОС.

При положително решение производителят се уведомява писмено за потвърждаване валидността на издадения сертификата.

"НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ СТРОИТЕЛЕН ИНСТИТУТ - НИСИ" ЕООД

Република България, София 1618, бул."Никола Петков" 86,
тел: 028561082, факс: 029559638, e-mail: nisi@nisi.bg, web: www.nisi.bg

При отрицателно решение производителят се уведомява за временно спиране на сертификата за постоянство на експлоатационните показатели до отстраняване на несъответствието.

Издаден сертификат за постоянство на експлоатационните показатели се отнема в един от следните случаи:

- неизвършване в договорения срок на коригиращи действия за установени съществени несъответствия при надзор на ПК, водещи до промяна на декларираните експлоатационни показатели и/или несъответствие на продукта с техническата спецификация;
- при повторна установени несъответствия по време на одит-изпитване на пробни образци (система 1*);
- липса на производствена дейност за повече от една година, без за това да е уведомен ЛОС;
- при възпрепятстване на провеждане на планиран надзорен одит на ПК и/или вземане на проби за изпитване;
- при доказано неправомерно използване на сертификата и идентификационния номер на ЛОС;
- неспазване условията на договора по сертификация.

При временно спиране или отнемане на издадения сертификат за постоянство на експлоатационните показатели ЛОС уведомява МРРБ, ДНСК, АЛОСП и органите по надзор на пазара. В случаите, когато трябва да се спре временно или отнеме издаден сертификат за производство, разположено в друга страна-членка на ЕС, за това се уведомяват и органите по надзор на пазара в съответната страна-членка.